Träskyddsmedels arbetsmiljörisker

1 ASS-utbildning
Februari 2020

Maria Dalin
Arbetsmiljöverket
maria.dalin@av.se

ARBETSMILJÖ VERKET

Vad vi skall prata om:

- Kemiska hälsorisker i jobbet
- Vilka regler gäller?
- Vilka skador kan jag få?

- **Personlig skyddsutrustning:**

Vilka regler gäller?

Vad skall jag ha på mig?

Arbetsmiljöverket

- Vi arbetar för att minska riskerna för ohälsa och olycksfall i arbetslivet och att förbättra arbetsmiljön ur ett helhetsperspektiv.

Arbetsmiljöverkets huvudkontor:

Experter inom bl a:

- Ergonomi
- Maskiner
- Arbetsplatsens utformning
- Process- säkerhet
- Psykosociala och organisatoriska frågor
- Kemi

Arbetsmiljöverket

Inspektionen delad i fem regioner:

Nord - Umeå

Mitt - Örebro

Öst - Stockholm

Väst - Göteborg

Syd – Växjö/ Malmö

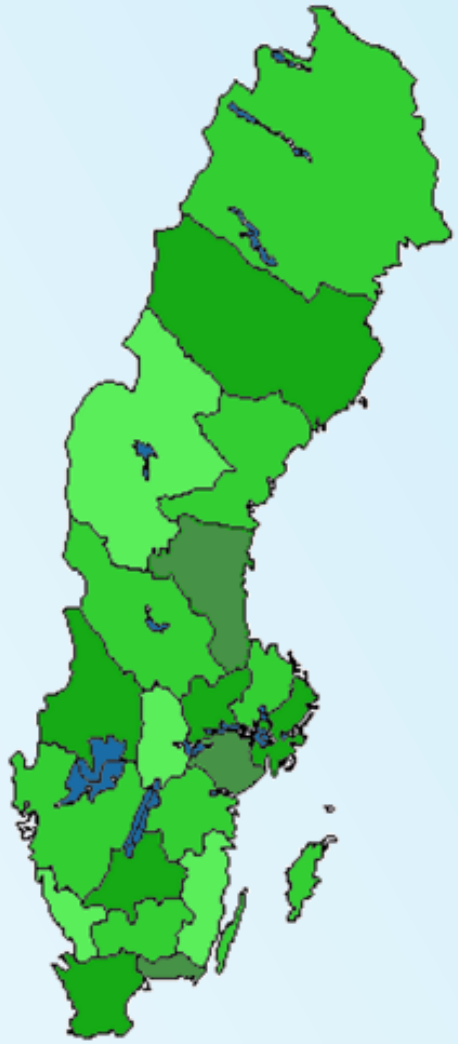

- Arbetsmiljöverket inspekterar och informerar
- Gör olycksfallsutredningar.

ARBETSMILJÖ VERKET

Vad kan en inspektion leda till

- Arbetsgivaren kan få ett inspektionsmeddelande med krav på åtgärder.
- Inspektionsprotokoll

Det finns föreskrifter med paragrafer som kan leda till att man måste betala sanktionsavgift

Viktigt att arbetsskador anmäls

Arbetsgivaren är skyldig att anmäla skador till Försäkringskassan.

Det finns också krav på att utreda orsaker till olyckor.

Arbetsgivaren har huvudansvaret för arbetsmiljön

Arbetsgivaren är skyldig att se till att arbetet kan utföras utan risk för ohälsa eller olycksfall.

Vad är kemiska risker i arbetet?

Kemiska risk-källor:

- kan orsaka hälsoskador på kort eller lång sikt
- kan orsaka brand eller explosion
- kan bilda giftiga ämnen

FAROSYMBOLER

FAROPIKTOGRAM

SIGNALORD
(**Fara** eller **Varning**)

RISKFRASER → FAROANGIVELSER

SKYDDSFRASER → SKYDDSANGIVELSER

ARBETSMILJÖ VERKET

Hur vi påverkas

Allt är gift, intet är ogiftigt, det är bara en fråga om dosens storlek.

Detta konstaterade Philippus Paracelsus, schweizisk läkare, redan i början på 1500-talet. Det är en sanning som fortfarande gäller.

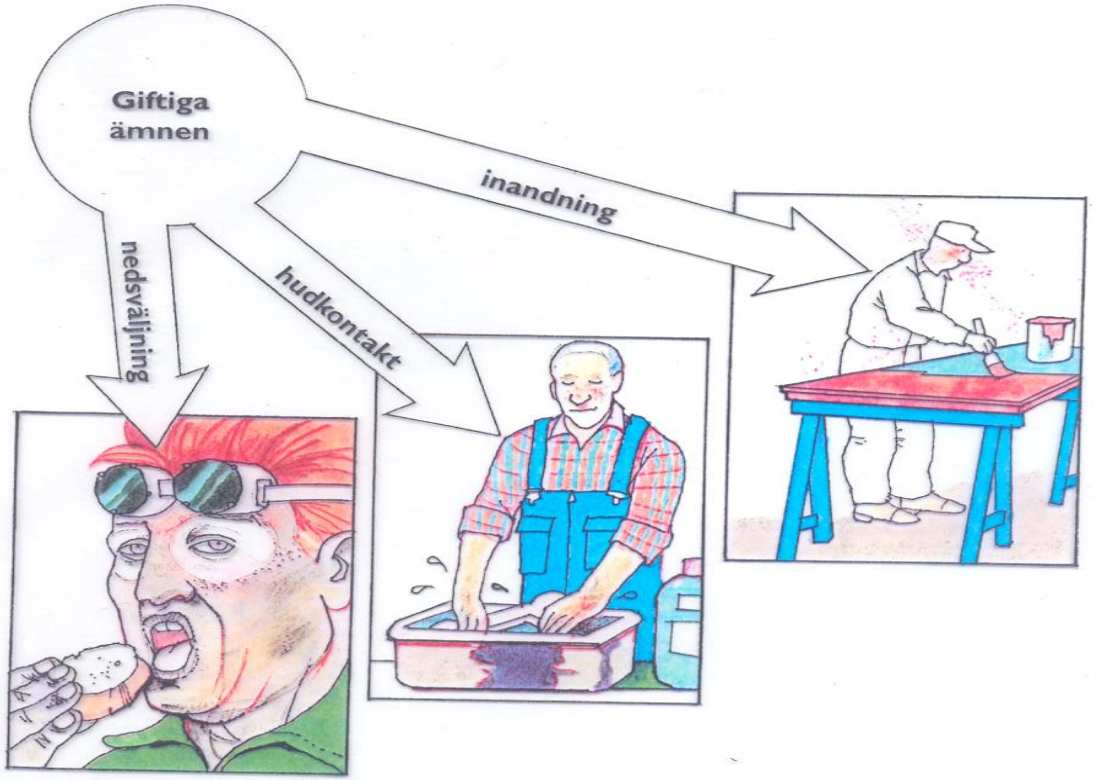

Akuta skador kommer omedelbart

- Förgiftning
- Frätskador
- Irritation i ögon,
- näsa,
- svalg,
- lungor och
- hud.

Kroniska skador:

- Cancer
- Reproduktionsskador
- Organskador

Kan komma efter 20-30 år

Efter en enskild händelse eller många små händelser

Kroniska skador

- Nervskador
- Allergier
- Hormonpåverkan

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om kemiska arbetsmiljörisker

AFS 2014:43

ARBETSMILJÖ VERKET

Riskbedömning: tänk efter innan

Undersökning och riskbedömning

Ta reda på riskkällorna

Identifiera farliga situationer

Bestäm vilka åtgärder som behövs

Identifiera farliga situationer:

Luftföroreningar?

Hudexponering?

Ögonexponering?

Akuta risker i slutet utrymme?

Uppstår gaser?

Riskerna med ett kemiskt ämne beror på:

ämnets egenskaper

hur stor mängd som hanteras

ARBETSMILJÖ VERKET

Risken med ett kemiskt ämne beror på:

- Hur ämnet hanteras
- Hur mycket och hur länge?

Riskbedömning:

vad kan hända?

Underlag för arbetsgivarens riskbedömning:

- ❑ Förteckning över de ämnen som hanteras
- ❑ Säkerhetsdatablad
- ❑ Egna och andras erfarenheter

Beslut om riskreducerande åtgärder

- **Produktval:** kan man byta till något snällare?

- **Arbetsmetod / process / utrustning:** blir det bättre om vi köper nytt?

Riskreducerande åtgärder

- ❑ Rutiner och hanteringsinstruktioner
- ❑ Förvaring och avfallsrutiner
- ❑ Beredskap för olycksfall och nödsituationer

Riskreducerande åtgärder

ordning och reda
var sak på sin plats

- Förvaring

- Hur man tar hand om sitt avfall

Beslut om riskreducerande åtgärder

- **Skyddsåtgärder**

I första hand för alla

I andra hand för varje person

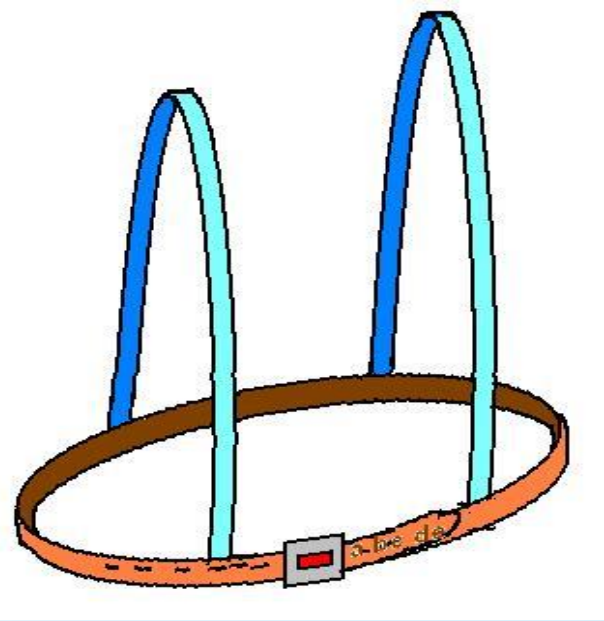

t.ex. ventilation
och personlig skyddsutrustning

Prioriteringsordning

för riskminskande åtgärder

ARBETSMILJÖ VERKET

Åtgärdstrappan

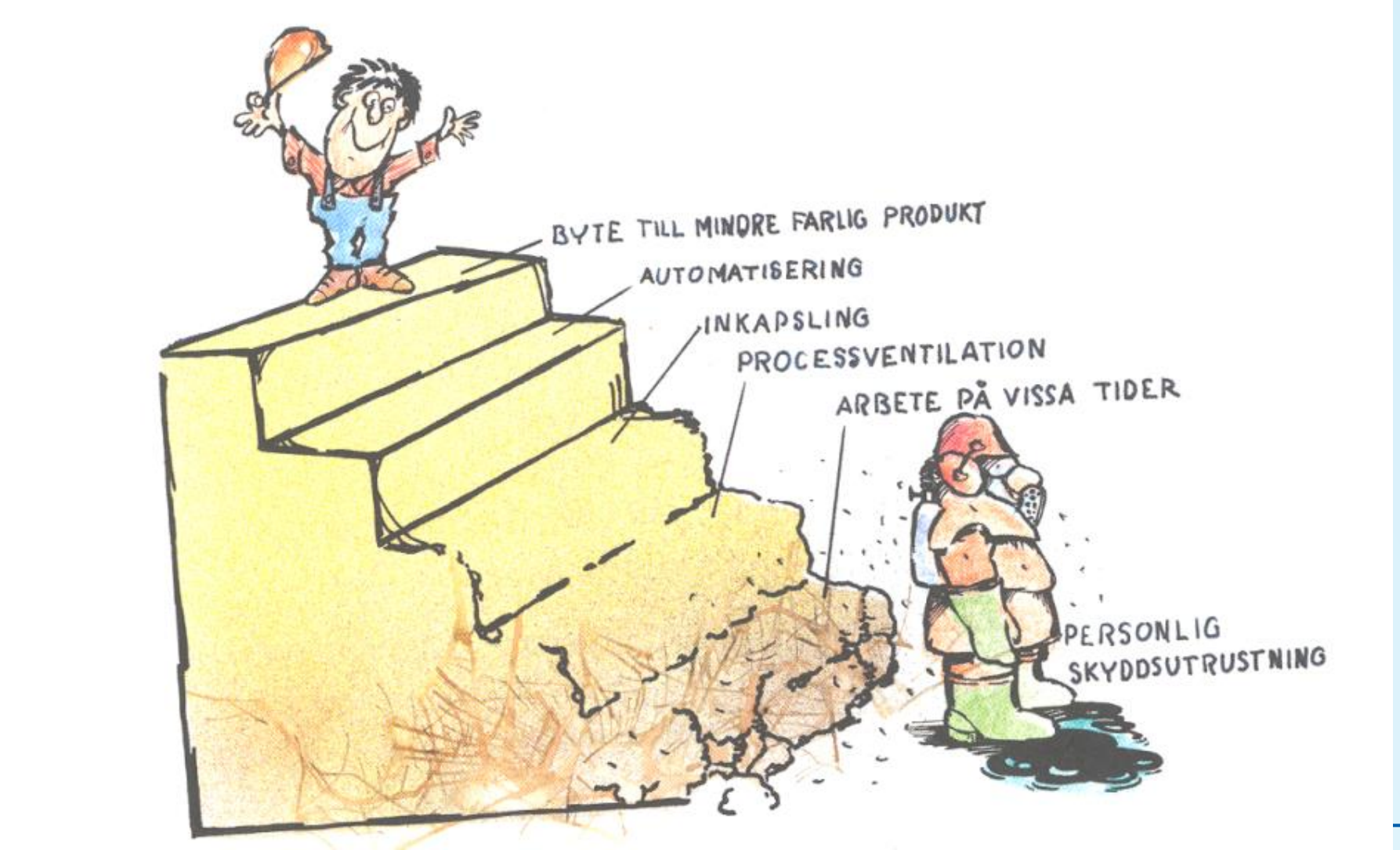

ARBETSMILJÖ VERKET

Dokumentera!

- Vad är riskbedömt?
- När behövs åtgärder?
- Vilka åtgärder?
- Namn på dem som deltagit
- Datum
- Ansvarig

Allt det här skall finnas skriftligt!

Arbetsgivaren har ansvar för:

- att välja de kemiska produkter som är minst skadliga

- att kemiska produkter lagras och hanteras så att riskerna minimeras

Arbetsgivarens ansvar:

- Att informera om hur dessa risker undviks
- Att förvissa sig om att arbetstagarna förstått informationen

Arbetsgivarens ansvar:

- att förteckning och skriftlig hanterings- och skyddsinformation finns
- att kemiska produkter är tydligt märkta
- att informera arbetstagare om hälso- och olycksfallsrisker

Förteckning

- En systematiskt ordnad förteckning över riskfyllda kemikalier
- Information om produktens farlighet
- Aktuell och daterad
- Lätt tillgänglig för arbetstagare

Arbetstagarna har ansvar för:

- Vara försiktig, hindra ohälsa och olycksfall

- att följa föreskrifter och skyddsinstruktioner

Arbetstagarna har ansvar för:

- att använda den skyddsutrustning som arbetsgivaren bestämt

- att rapportera ohälsa, tillbud och olycksfall till arbetsgivaren

Var får jag veta något om risker och om skyddsåtgärder?

- Faropiktogram
- Märkningsetikett
- Säkerhetsdatablad

Var får jag veta något om risker och om skyddsåtgärder?

- Arbetsgivaren
- Myndighet (Kemi, AV, NV)
- Tillverkare / leverantör

- Arbetstagarna skall få information från sin arbetsgivare

- Tillgång till dokument om riskbedömning och om de kemiska riskkällorna

Information från arbetsgivare till arbetstagare:

- En systematiskt ordnad förteckning
- Säkerhetsdatablad
- Riskbedömning
- Hanterings- och skyddsinstruktioner
- Beredskapsplan

Bekämpningsmedel

AFS 1998:6

Reglerna gäller både för bekämpningsmedel och för behandlade produkter, t ex impregnerat virke

ARBETSMILJÖ VERKET

Skriftliga hanterings- och skyddsinstruktioner

- Skall finnas för bekämpningsmedel klass 1 ASS (eller AV)
- Tas fram av arbetsgivaren

Skriftliga hanterings- och skyddsinstruktioner

- Detaljerade anvisningar hur arbetet skall utföras
- UNDVIKA HÄLSORISKER
- Lämplig personlig skyddsutrustning
- Noggranna instruktioner för riskabla arbetsmoment

Alltid skyddshandskar

- 3§: Vid risk för hudkontakt SKALL skyddshandskar användas!!!!

OCH

- 3§: Vid risk för inandning av skadlig mängd skall andningsskydd användas.

Bekämpningsmedel (AFS 1998:6)

- **4§:** Tillgång till lämpligt hudrengöringsmedel och vatten för att snarast kunna tvätta av medel som kommit på huden.

Utbildningskravet för att använda 1 ASS-medel

- Minst en person med 1 ASS-utbildning deltar i impregneringen
- Övrig personal skall ha tillräckliga kunskaper om risker och skydd
- Arbetsgivarens ansvar
- Kan innebära att arbetsgivaren ordnar en intern utbildningsdag

TILLSTÅND 1 ASS

12 § Tillstånd meddelas av Arbetsmiljöverket under följande förutsättningar:

1 Minst en person med 1 ASS-utbildning har ett giltigt behörighetsbevis

2 Arbetsmiljöverket bedömer säkerhet mot ohälsa, olycksfall och skada i miljön.

13 § Tillstånd lämnas för en tid av **högst fem år**

- kan återkallas av Arbetsmiljöverket om det behövs av säkerhetsskäl.
- kan förenas med särskilda villkor.
- Tillståndet gäller endast när det på arbetsstället normalt finns någon person som innehar ett högst fem år gammalt utbildningsbevis.

14 § Ansökan om tillstånd skall göras av den arbetsgivare eller det företag som skall bedriva verksamheten.

I ansökan skall följande uppgifter lämnas:

1 Namn på den eller de personer på arbetsstället som har ett högst fem år gammalt utbildningsbevis samt beskrivning av deras arbetsuppgifter.

2 Vilket bekämpningsmedel och beräknad årlig förbrukning.

3 Beskrivning av arbetssätt och utrustning.

4 Hur många som medverkar vid användningen.

5 Tid för vilken tillstånd söks.

Med i ansökan:

6 Giltiga utbildningsbevis

7 Hanterings- och skyddsinstruktioner.

8 Yttrande från skyddsombud.

Sanktionsavgifter- träimpregnering

- Måste ha giltigt tillstånd från Arbetsmiljöverket. Annars blir det sanktionsavgift med stöd av Miljöbalken.

- Måste ha besiktigat tryckkärl. Annars blir det sanktionsavgift med stöd av AFS 2017:3.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

- Undersök arbetsplatsen
- Bedöm vilka risker som finns
- Bedöm hur allvarliga de är
- Dokumentera riskerna

ARBETSMILJÖ VERKET

Systematiskt arbetsmiljöarbete

- Åtgärda riskerna
- Skriv en handlingsplan: när och hur skall riskerna åtgärdas?
- Kontrollera att åtgärderna hjälpte

Det går runt hela tiden som ett hjul

Gör en plan för året

Kolla i slutet av året

Gör en plan för nästa år

ARBETSMILJÖ VERKET

Vad letar du efter? Sök

Arbetsmiljöarbete och inspektioner | **Hälsa och säkerhet** | **Inomhusmiljö** | **Produktion, industri och logistik** | **Om oss**

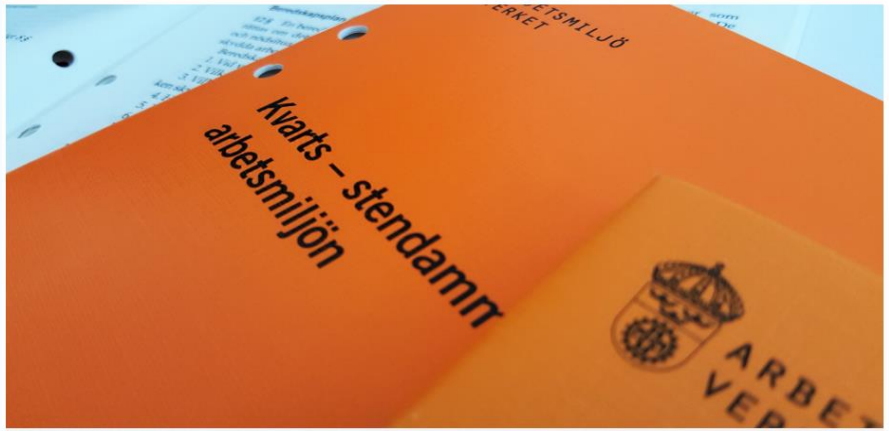

→ Föreskrifter – regler om arbetsmiljö

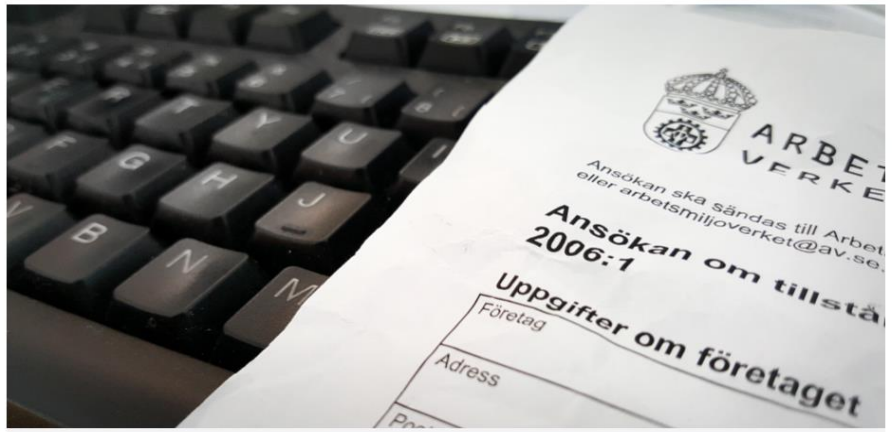

→ Anmäl arbetsskada, e-tjänster och blanketter

→ Arbetsmiljölagen

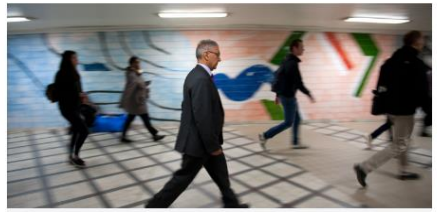

→ Arbetstidslagen

→ Välkommen till Arbetsmiljöriksdag 27 oktober 2017

→ Verktyg för organisatorisk och social arbetsmiljö

Kontakta Maria

Maria Dalin

Arbetsmiljöverket
Lindhagensgatan 133
112 79 Stockholm

Tel 010 730 96 03

Email maria.dalin@av.se